

PROGRESUL

Abonamentul:

Pe un an 8 cor., pe jumătate de an 4 cor.
Pentru România și străinătate anual 10 cor.Foae socială-culturală.
Apare în fiecare Sîmbătă.Redacția și Administrația Nr. 817.
Telefon Nr. 29.

Zăgazuri.

În numărul trecut ne-am dat seama pestetot asupra „Progresului” nostru. Credem că cititorii noștri, cari vor fi zburat cu ochii peste acel articol, vor fi găsit justă expunerea fidelă a situației noastre. Cei buni își vor fi încrețind frunțile; cei nepăsători vor fi dînd din umeri. Credem însă și nădăjduim, că în viitor și unii și alții, neavînd, într’o dare de seamă atît de sinceră, ce să mai bodicăe printre șire, se vor găsi îndemnați a pune umărul... netezindu-ne calea către țelul sfînt care ne călăuzește. Cu acest gînd senin trecem pragul anului IV. Și cei mulți înainte! Nu sîntem în măsură a putea făgădui cu certitudine, că vom face îmbunătățiri însemnate, orcît de mult am dori, începînd chiar cu numărul de față, de pildă să ajungem înainte de toate la puțința de *a mări revista la 6, la 8 pagini*. Această îmbunătățire, primordială, nu ațîrnă însă de voința noastră, ci mai mult de sprijinul publicului nostru cititor.

Ținem a nu fi de prisos să răspundem din prilejul acesta unora dintr’ăi noștri, cari ne cer mereu să ne aranjăm și pentru a putea face politică. Bine. Dacă vom vedea că mulțimea nu ne va slăbi cu cererea aceasta, ne vom pleca capul înaintea voinții majorității. Noi însă sîntem de părere, că poporul nostru înainte de toate are lipsă de lumină. Cum însă și politica nu e decît un simplu substantiv abstract, care încă nu înseamnă altceva decît lumina, care are să învedereze: *ce-i al meu și ce-i al*

tău, susținem cu oarecare cerbicie că *ziarele cari servesc cultura, încă nu pot fi trecute cu vederea*. Mania poporului nostru de a nu citi decît numai foi politice, e o greșală cu rădăcini, care nu duce la mîntuire.

Eată unde mai este a se căuta pricina multor zăgazuri ale propășirii noastre. Dacă s’ar găsi cine să cerceteze, bunăoară print’un plebiscit, va putea constata ușor, că mai bine de jumătate dintre țaranii noștri, dintre cari mulți numai eac’ășa citind vorbiri parlamentare se însuflețesc pentru treburi politice, nu știu — sărmanii — în ce raport stă omul cu Dumnezeu, cu societatea; nu știu ce-i statul, ce-i biserica, nu știu însfîșit nici ce-i aerul, ca primfactor al vieții. Do vadă faptul că în graiul vulgar al Românilor noștri nici nu se cunoaște termenul *aer*. Prin Banat se aude pe alocuirea de „Luft”, care vrea să însemne un curent de aer, un vînt simțit; în cele mai multe locuri însă se aude vorbindu-se printre Români de „văzduh”... care încă nu dă echivalentul „aer”ului latinesc, ci prin acest cuvînt, încetățenit în limba poporului, țaranul înțelege orî noțiunea *nimic*, cică: *ăla vorbește în văzduh*... orî înțelege golăteata spațiului. Cum zic, întrebați, și vi-se va răspunde — că „între păretele ăsta și ăla... ce să fie... nu-i nimic”...

Ei, dacă-i așa, întreb acum pe orcare cărturar: așa se face educația poporului? Ce pedagogie-i asta? Să te apuci a învăța poporul despre referințe de drept ala popoarelor, ale statelor, fără a-l instrui să știe și el: ce-i aerul, ce-i biserica, ce-i o sărbătoare

de peste an, ce-i omenia, ce-i curățenia, ce-i munca și cruțarea ș. a. m. d.

Nu zic, și politica își are rostul ei. Dar pentru luminarea acestei părți a culturii, căci bineînțeles și politica nu e decît o parte întregitoare a culturii, avem zierele cele mari, generale. Zierele cari, ca și „Progresul” nostru, se străduesc și ele a servi limba și *numai* (!) cultura poporului, încă nu pot fi de prisos. Cît au contribuit *presa locală* la înălțarea Germanilor de pretutindenii! La noi însă, mai ales cei rău năraviți, au obiceiul ciudat de a se uita peste umeri la „foile mici”, fiind chiar orcît de bine redactate.

Eată o chestie care ar trebui discutată și în cercuri mai largi.

Noi la rîndul nostru am sulevat chestia aceasta în diferite rînduri. Și n’am făcut-o, cum o cred nepăsătorii și pesimiștii, numai ca reclamă pentru modesta noastră întreprindere culturală, ci am făcut-o ca fiind pîntruși de însemnătatea acestor mici biserițe, de cari ar fi bine să se mai ridice și pe alocuirea printre Români.

Și dacă glasul nostru nu poate străbate, cum la noi nu străbat aveau nici alte admonierii ale vremilor întinerite, vina o poartă dintre noi, nu ceice umblă să explice și țărânimii diferitele iviri în societate, în natură, ci fariseii... orî proștii, cari cred și mărturisesc și-acum că „luna o mîncă vîrcolacii”...

Și pînăcînd poporul nostru nu va apuca și el pe cărarea culturii adevărate, și viitorul lui — îl vor mîncă vîrcolacii...

Gheorghe Jianu.

FOILETON.

Din valurile vieții.

Vacanța era pe sfîrșite. Îmi luai rămas bun dela al casei și într’o senină zi de toamnă treceam prin mijlocul unei cîmpii, cu miriștea ștearsă, printre porumbiști gălăgioase, la prietinel meu Gheorghii din satul Hudeni. În hodicăitul rîngător al trăsurei, înhămate de doi cai bătrîni, într’o stare de nesimțire pentru lumea dinafară, îmi ordinaș amintirile... atîtea schițe, atîtea idile duioase, petrecute sub plinul cald al soarelui de vară și la vîrsta cînd nu te jignesc părerile de rău ale zilei trecute și nu te înfioară sila zilei de mîni; cînd ești cel mai idealist, cel mai desăvîrșit, cel mai fericit. Cînd te întovărășesc astfel de ortaci, înstăpîniți peste sufletul tău intim, îți cade nespul de bine pustiul singurătății, și nu mai dorești la urmă decît înțînirea unui prietin sincer și bun, căruia să-ți desvălui atîtea icoane scumpe, comoara sufletului tău...

Drumul se sfîrșea în grabă. Cînd am potocnit la poarta lui Gheorghii, tatăl lui: Ion Bărbosu (așa-i ziceau în sat) nu mă mai cuprînsese, ca altedăși, cu neîntrecutul lui zîmbet de seninătate. Ce însemnează acele două lacrimi grăbite, ce-i încremeniseră sub gene, cînd îmi strînsese mina... Și liniștea și pustiul acesta greoi ce stăpînia curtea, ce resuna de larmă, de zbierătul

vitelor, de alergăturii...? Un fel de desamăgire teribilă îmi țînui inima. Am pășit înainte îndoelnic, șovăitor... Pe Gheorghii l-am aflat în lătura casei de către grădină, culcat în pat, galbin, cu obrazii supși, suferind. Poate privirea mea neîncrezătoare, plină de o muștrare neiertată îl făcu pe Gheorghii să zîmbiască, zicîndu-mi: Știam că o să vii, lace să-ți mai scriu.

Studentisem împreună opt ani încheiați. În clasa întâi a gimnaziului îi făcusem cunoștința, și prietenia veni dela sine; ceva nelămurit ne atrăgea pe unul de altul, ca o chemare melodioasă și dulce. Cînd am isprăvit clasa din urmă a liceului, Gheorghii, un băiat silitor, deștept, cu alese porniri pentru viitor, și pedeeasupra avînd părinți cu stare, rămase să urmeze mai departe la universitate, ear eu mă însfîrșisem în ceata clericilor, rași, cu mondur preoțesc...

La despărțire pecetluirăm cu jurămint trănicia prieteniei noastre pe toată viața. Așa, deastădată mie îmi venise rîndul să-l caut acasă la el pe „procatărul” lui Ion Bărbosu din satul Hudeni, ca să ne strîngem mina de prietenii.

— Ei bine, numai deatit ne-a fost prietenia, i-am zis indignat, jignit în mindria acestei prietenii. Întîmpinarea mea îl lăsase rece, nepăsător, cel puțin el nu dădea nici cel mai mic semn că ar vrea să mă înțelegă.

Așa ne frămîntam toată ziua, pănăce rupse tăcerea mama lui, care îl străjuia cu ochii plîși,

— că nu-l doare nimic, că are să-i fie bine, că dacă-l pomenim de doftor, să nu gîndim de una ca asta, că are să-l vrea...

Cînd am rămas amîndoi, m’a chemat lingă el, aproape detot, și-a încolăcit minile lui palide, ferbinți, după brațul meu, și a rămas așa, fixîndu-mă cîteva clipe, tăcut, cu o expresie plină de regret, de părere de rău. Întunerecul nopții aduse cu sine o plouă mărunță și deasă, care îmbrobodi tot întinsul firei într’o tînguire dureroasă, des-nădăjduită.

— Bine c’ăi venit. Tu nu ști ce chinuri mă treceau la gîndul că deastădată o să mă treci cu vederea și n’o să vini. Acum mă simt atît de bine și îți mulțumesc că ai venit. Așa-i, că nu mă vei uita niciodată... Mă privia cu toată căldura posibilă a unui naufragiat, care însfîșit a ajuns să stringă mina izbăvitorului său.

— Gheorghii, de ce-mi vorbești așa? Nu te înțeleg...

— Lasă acum. Pe urmă vei ști. Acum vorbește-mi de tine, de viața ta, de planurile tale. Eu înzădar m’ăș mai opinti. Glasul îi slăbia de osteneală, perise grozav decînd nu-l mai văzusem.

— Dar bine, cum vini tu aci, în halul acesta? Cînd eu te știam tare și sănătos... Conștiința că mă mințise, nu mă durea cît mă durea propria lui durere.

— Lezne detot. Își viri mina după perini, deunde scoase o hîrtie largă, pecetluită. — Ce

Invitare la abonament.

Deschidem abonament nou pentru revista noastră „Progresul”, ce costă:

Pe un an 8 cor.

Pe 1/2 an 4 cor.

Pentru România și străinătate 10 cor.

Abonamentul are a se plăti înainte.

Cine nu ne trimite numărul acesta îndărăt, îl considerăm de abonat. Rugăm dar pe st. abonați, vechi și noi, să ne trimită ori numărul acesta îndărăt, ori prețul abonamentului înainte, ca să nu avem mai târziu necazuri, și noi și restanțierii, cari ne îngreunează rosturile.

Din a noastră parte ne vom da toată silința să dăm echivalentul. Nădăduim, că și publicul cititor va lua în considerare greutatea, cu cari se scoate o foaie bună românească, pe care la rîndul nostru vom dezvolta-o mereu în proporția sprijinului, moral și material, de care vom fi învredniciți.

Cu toată stima

Administrația „Progresul”
O r a v i Ț a.

Despre citirea cărților.

Lectura este de trei feluri: necesară, foloșitoare și distractivă. Rostul lecturii necesare este pentru cerințele meseriei, al celei foloșitoare pentru întinderea culturii generale și imobilizarea caracterului, iar al celei distractive este hrănirea imaginației cu forme și reprezentații variate.

Nu este nevoie totdeauna să citim ceia ce toată lumea citește. Sînt cărți despre cari azi toată lumea vorbește, iar la anul sînt date uitării. E bine însă din-timp-in-timp a cerceta o carte veche, căci cu ea ne apar cutotul alte timpuri și feluri de a gândi. Cărți, cari se vede că au fost scrise încetul-cu-încetul, cer a fi totastfel citite, căci altcum intervine dela început o nepotrivire între ritmul cititorului și al scriitorului.

În tinerețe este bine a face rezumate din unele cărți și a extrage citeceva spre a-le resimți la o nouă citire. Mai târziu este bine ca alături de tabla de materii tipărită să ne adăugăm una personală, spre a găsi repede ceia ce ne-a impresionat mai mult. Nu sînt de învinuit sublinierile cu creionul, cu toată lipsa lor de estetică. Copiii tăi vor vedea mai târziu, după aceste sublinieri, ceia ce și-a fost prețios sau îndoelnic.

Învăluitis la minte. Uite, acum mi-se pare că prea repede au trecut toate... Ca un vîrtej, ca o furtună, ca într'un asalt nebun, furios. Parcă a fost ieri, și eacî sînt trei ani decînd ne-am despărțit. Acești trei ani i-am cuprins pentru tine în lăuntru acestei hîrtii. Adecî viața lor... viața mea însași, așa cum a fost, cum s'a scurs, cum s'a petrecut. Să o citești. Acum însă nu, ci cînd vei fi la locul tău, la masa ta de studiu, atunci să o desfaci. Îmi promiți?

— Prietino, nu te înțeleg, nu înțeleg nimic din cîte îmi spui, dar îți promit. I-am răspuns cu oarecare răcoare, îmi venia cașicum m'ași teme de acest om, cel mai bun prietin al meu.

— Îți mulțumesc. Și acum să nu mai întreb de nimic. Și să nu mă uiți, că am fost și eu pe lume. Un șivoi de lacrimi ferbinți din ochii prietinului meu, rătăceau tînguitor pe umerii obrazului, ieșîți, sintetisînd în semnul clar al lor cea mai adevărată durere omenească.

Ce era să mă fac. Am plîns și eu, fără să știu anume de ce.

Afară lacrimile ploii de toamnă din cerneala lor lăsau voe unei bălăe să mîngăe, dintre prăpastii de nourî, firea ațipită în brațele unei liniști melancolice, îngîndurate...

— In serile lungi de eamnă, în Iarma colegilor mei neastîmpărați, mă gîndiam adesea la prietinul meu suferînd.

Eată ce-mi scria: „Vechiul și bunul meu

In amintirea lui Ioan Rusu-Șirianu.

S'a stins un harnic dascăl al neamului, care a vorbit un pătrar de veac, nu numai de pe catedră, ci și de pe tribună, unui neam de obișduiți, legați în cătușele întunecului, în robia neștiinței... Glasul lui de proroc, care știa stăpîni inima mulțimii, chemînd-o la viața nouă prin prevestirea revărsatului de zori al unei zile mai bune, nu va mai răsuna deacum cu limpezimea lui extraordinară, cu tăria și convingerea, ce caracteriza pe vechii proroci ai veacurilor apuse.

L-a răpus în floarea vieții, în vîrstă abia de 45 ani, zbuciumul neasămuit de a rupe zăgăzurile ce i-le-au pus în cale, nu numai „alții”, ci mai mulți și dintre ai noștri, cari în nesocotința lor, nevrednică de om, nu pot recunoaște că și între „oamenii netitrați” se pot găsi oameni, mai oameni decît ei.

La gîtuirea acestui mare cărturar, în afară de „porțile iadului”, au contribuit mult și ignoranța acelor, cari nu știu prețului *munca*, ci numai pergamentul impistritat cu iscălituri...

Dacă Rusu-Șirianu ar fi fost al altui neam de oameni, ar fi fost altcum prețuit. Dar la noi, cei cu gînduri curate și cu avînt sufletesc sînt înabușiți, ca nicînd să nu se poată zmulge din mizerii. Egoismul covîrșește orice gînd nobil. Ai noștri nu pot să-și scuture țina de pe ochii minții și să vadă că legea morală este legea datoriei, și ceadintăi datorie a omului este *munca*. Fariseii și Saducheii zilelor noastre nu se deosebesc întru nimic de cei acum douăzeci de veacuri. Cînd vreun nemernic din Nazaret se ridică să propovăduiască „veste bună săracilor, tîmăduire celor zdrobiți cu inima, vedere orbilor”, răutăatea omenească strigă cu înverșunare: „Răstigniți-I! Răstigniți-I!”.

Tragedia de pe muntele Golgota se repetă în diferite forme... Și va mai trece multă vreme pînăcînd vom ajunge și noi odată să spulberăm toate ipocriziile și păcatele sălășluite printre noi, ca să putem înțelege și noi, că deasupra acestei lumi deșarte mai este o atmosferă spirituală, care nu poate fi înabușită de zvîrcolirile celorce

prietin, nu știu dacă mai am dreptul să te agrăesc cu numele acesta. Acum, cînd îmi iau rămas bun dela tine, nu-i așa, că totuși îmi vei îngădui... O clipă, dacă cauți la acești trei ani din urmă, la viața mea însași, la desastrul unde m'au împins atîtea vînturi vrășmașe, la fericirea care poate trebuia să fie a mea, — mă înfior, pe urmă își reiau toate mersul lor firesc în lume.

Tu ai rămas să-ți rîndui viața pentru o slujbă mai puțin strălucită, darăi rămas cu sufletul deschis, cu iluzii și idealuri, nădăduitor, cu tot dreptul, într'un viitor mare și bogat. Tu îmi scriai cu entuziasm despre alcătuirea unui mare război al vostru pentru vremile de mine, cînd soarta vă va hărăzi, dîndu-vă în mină atîtea suflete întregi și sănătoase, și-mi povestiai de ideile izbăvitoare ale unui neam întreg. Din tot scrisul tău resufla putere, căldură, viață, întrezărire a unui viitor izvorîtor de fapte mari, de seninătate și fericire. Precum îți era scrisul, așa îți era *credeul*. Ear eu?...

În citeva cuvinte să-ți spun. În orașul orbitor de splendoarea culturii de veacuri, ca și în bijbăitul miesmelor îngrămădite de totăteia veacuri, e deajuns, mă înțelegi, o năruire de un grăunte, e destulă o ispită, ca să mintui cu a doua, a treia și așa înainte. De ce n'am rezistat? Îmi vei zice... O, atunci tu nu înțelegi farmecul ispitei în toată plenitudinea ei mîrșavă!

Știu că vei zîmbi la această apărare a mea. Dar aici nu mai găsim viața patriarhală din

nu văd mai presus de pulberea pămîntescă în care își fac cursul vieții...

Eată în ce formă ne-a năpădit și pe noi jalea după bietul Rusu. Fie-I țărîna mai ușoară — decum i-a fost viața!

Petrache.

IGIENĂ.

Cum să îngrijim pe cei bolnavi?

Lucrul de căpetenie la îngrijirea bolnavilor este: să îndeplinim cu acurateță tot ce prescrie medicul. Femeea pare amune creată pentru a îngriji pe cei bolnavi. Dela dispoziția îngrijitoare atrîna înviroarea bolnavului. Medicul poate prescrie medicamente și anumite feluri de tratamente pentru bolnavi, dar numai îngrijitoarea poate alunga indispoziția sufletească a bolnavului. O mină ușoară, vioiciunea, purtarea prietenoasă, și mai presus de toate compătimirea față de bolnav, sînt totăteia însușiri, cari contribuie mult la ușurarea durerilor, și cu toateaceste însușiri e înzestrată dela natură femeia.

Cele mai bune îngrijitoare sînt mamele și soțiile; dar nu totdeauna, pentru că, îngrijorate fiind de soarta bolnavului, adeseori nu se pot stăpîni și întristarea mare a lor posomorăște pe bolnav.

Bărbatul cuminte, dexter, cu exterior plăcut, răbdător și bun, e foarte potrivit ca îngrijitor de bolnavi.

Pentru a putea învinge neîncrederea bolnavului, a preveni caprițiile lui, a alunga dispoziția sa posomorită și melancolică, adeseori desperată, — se recere un tact natural și chiar experiență, mai îndelungată pentru a găsi calea cea adevărată la îngrijirea bolnavilor.

Să nu întrebăm prea mult pe cei bolnav, pentru că îl prea încomodăm, dar micî întrebările lui să nu le lăsăm fără răspuns ca să nu i-se pară ca nu ne interesăm de el și de soarta lui.

De mare însemnătate este odaia în care zace bolnavul. Astăzi, cînd toate se fac pentru ochii lumii, odăile cele mai frumoase și mai spațioase se întrebunțează ca saloane de primire. Chiar și țărînul nostru ține odaia „cea mare” numai pentru primire. Ear de durmit, durmim în odăile cele mai micî și mai întunecoase. La țărîni chiar și odaia „cea mare” e un fel de magazie, unde ține pe dulap mere, pere, etc, ear subț pat varză, cartofi, și alte multe de toate. În odaia unde locuiesc peste zi, acolo și dorm. Dacă intrăm într'o astfel de odaie, maicuseamă earna, gîsim în ea vițeii, purceii, mieii, cloțe cu puț, ear aerul e atît de infect încît te apucă amețea, de care te scapi numai după ce ai ieșit la aer proaspăt.

Împărțirea aceasta a odăilor e neigienică, și în caz de morb e îndoită stricăcioasă, fiind bolna-

orașelul nost dela îmbinarea a două riuri cu valuri scăldate în visuri și basme, cu un soare așa de liniștit și mîngăitor, cu cîmpla măreață de duhul zămislior al libertății, unde în amurgul rătăciam încet, pe pașiștea moale dela poalele unui codru umbrit, pe o costișă, și ascultam pe gînduri cîntarea înserării îngînată de sunetul clopotelor dela vite, ce coborau dela pășune. Și în jurul meu nu mai simțiam resuflarea păciuită a satelor, unde oamenii își văd cu evlavie de trebile postului, de mersul la biserică, înțelegi, nimic din toată poezia idealului, sublimului, înălțării de sine... Și acum o inimă dezmerdată, răsăfătată toată viața de atîta belșug de plăceri, socoți tu că e cu greu a nu mai putea să doriaască gustarea și a altor plăceri, cari în perspective lor îți dau senzația aceluși fior fulminant, ce îl resimți la dezvoltarea unui eveniment neașteptat și cu adevărat mare...

Astfel a fost căderea mea, începutul aceluși abis, care zi de zi creștea, se făcea tot mai înfiorător, tot mai mult stăpîn al vieții mele, al nădejilor, iluziilor picurate în sufletu-mi din roua atîtor ani cumînți și îngăduitor. Atîta voință îmi mai rămăsese ca să te mint. Căci ce ași fi avut de răspuns la chemările tale pline de căldură și entuziasm, eu, care m'am ales altă potecă, eu, lăcașul unui suflet sarbăd și plin de disgustul vieții, unde sudoarea unor minți sîrguitoare a fost bună să răstigniască idealul, însuflețirea, căldura. Și o îndoită părere de rău, îmi mustră zilele ce

vul silit să zacă în odăa întunecoasă, unde nu poate străbate aerul proaspăt și razele dătătoare de viață ale soarelui. În astfel de odăi nici omul sănătos nu se simte bine, cu atât mai puțin bolnavul. Odaea întunecoasă mărește și mai mult dispoziția posomorită și deprimată a bolnavului. Tocmai deaceia, cel puțin când cineva din casă este bolnav, să-l ducem patul în odăea cea mai mare și mai vederoasă, care se poate aerisi bine. Pentru a face odăea mai plăcută, e bine să fie împodobită cu flori frumoase, cărî însă să nu dea niciun miros, pentru că nu-i priește bolnavului. Sînt o mulțime de flori, cărî nu dau niciun miros. Acestea sînt foarte potrivite pentru împodobirea odăii în care zace bolnavul. Privirea florilor trezește în el nădejdea reînsănătoșării.

Toate lucrurile din odăea bolnavului să fie curate. Deasemenea și obiectele pe cărî i-le aducem la pat, ca d. e. farfuriile, servietele, batistele, etc. Persoanele cărî se apropie de bolnav, îndeosebi îngrijitoarele, să fie foarte curate, să aibă minî calde, dar nu ferbinți, respirația lor să nu aibă miros greu, corpul lor să nu miroase a sudoare sau a parfumuri, etc. Vizitatorii bolnavului să nu miroase de tutun sau de beuturi spirituoase.

La țărani noștri e înrădăcinat răul obicei de a cerceta pe bolnav în număr mare. Odaea bolnavului plină de lume e primejdioasă, atît pentru bolnav, cît și pentru vizitatori: pentru bolnav, fiindcă oxidația lor produce acid carbonic, și aerul astfel încărcat de acid carbonic și de alte mirosuri greoaie împiedică respirația bolnavului și-i agravează morbul; pentru cercetători e primejdie, dacă bolnavul suferă de morburî lipicioase, ca pîrporul, scarlatina, difteria, tifusul, tusa măgărească, etc., cu cărî se inficiază atît ei, cît și cei din casa lor și cei cu cărî vin în atingere.

Nicîcînd să nu cercetăm pe cei bolnavi pînă nu întrebăm dela îngrijitorii lor de e permis ori ba, și să nu stăm la cel bolnav mai mult de 20-30 de minute. Ear dacă bolnavul suferă de morburî lipicioase, este oprit a-l cerceta, pentru că și legea ne oprește, subt pedeapsă, să nu lățim morburile infecțioase.

Totdeauna să avem în vedere regula cea mai de căpetenie a igienei, că prin curățenia cea mai mare am câștigat jumătate din sănătate.

Dr. I. Fometescu.

ECONOMIE.

Cum să adăpăm galițele earne?

Galițele trebuie adăpate atît vara cît și earne. Adăpatul earne este împreunat cu unele greutateți, pentru că pe timpul gerurilor celor mari apa îngheață incurînd. Neavînd galițele apa delipsă, sînt silit a-și stîmpăra setea cu zăpadă, din care cauză capătă limbăriță și alte boale de cărî se prăpădesc.

le mai am, cînd mă gîndesc la atîția, cărî alături de mine, munciau ca din nimica să se ridice, să se înalțe la ceva, cu risicul propriei lor vieți. Dacă acești puțini, atît de tari și oțeliți în simțul către datorință, ar fi avut necesarul vieții de toate zilele, cum l-am avut eu, cum îl au alții, din abundență, nu ar mai fi osîndiți să cadă alțița — abia la începutul carierelor mănoase...

— Acum, cînd în jurul meu bîjbăe o lume întreagă de vieți, cînd soarele alungă în latul ogoarelor valurî împînzite din unde de sănătate, cînd se dezmeardă fluturașii pe brațe de garoafe, cînd e atît de bine și cald, — ce bine e de tine și de atîți alții... tu ai rămas la locul tău...

Fătul zămislit din nenorocul zilelor mele abia la începutul urcușului mare și luminos, îmi străjue deja lăcașul odihnei mele de minî... Astfel zădarnică e chemarea la viață ce mi-o imbiu ramurile și codrul verde, zădarnic glasul tău de îmbărbătare. Un vis sarbăd sînt toate... și — decît atîta, mai bine nimic.

Bunul meu prietin, înțelegi-mî acum rostul vieții mele pustii?... Veî avea țaria să mă ierți, veî avea bunătatea să nu mă dai uitării... O să le vorbești tovarășilor de mine, o să le spuî că am fost bun, dar — n'am avut noroc...

Și-acum mai am un singur dor: să mor în liniștea unei înserări de toamnă, cînd, frunzele ce colindă prin aer să-mî troienască mormîntul săpat pentru vecie...

Lian.

Ca să putem adăpa galițele peste earne, așezăm o trocuță cu apă pe grămada de gunoi, care aburește desine și ținînd oarecare căldură nu lasă apa să înghețe. Dealtfel, această căldură le prinde bine și galițelor. Pentru ca să învățăm galițele a se sui pe grămada de gunoi, le aruncăm dîncînd-încînd cîteo mină de grăunțe pe grămada de gunoi. Dacă n'avem la dispoziție o astfel de grămada de gunoi, așezăm trocuța cu apă într'un ciubăr sau într'alt vas mai mare, în care s'a pus gunoi; ear după ce acesta înceată de-a aburi, îl schimbăm cu alt gunoi proaspăt. Procedura e simplă, și o poate încerca orcare econom.

Oaea cu un corn.

În văile muntelui Himalaia, între Tibet și India britică, zace provincia *Nepal*, care are o floră și faună particulară. În această țară, se află și oi, cărî au numai un corn. În grădina zoologică din Londra se află un exemplar din acest soi rar de oi. A fost adus de prințul Wels cu ocazia călătoriei sale prin India. În Nepal sînt turme întregi de astfel de oi cu un singur corn în frunte. Forma și mărimea lor, dealtfel, e ca a oilor noastre, numai osul deasupra nasului e mai încovoiat.

CORESPONDENȚĂ.

Cacova, la 25. Dec. 1909.

Onorată Redacțiune,

Alegerea de învățator la *Cacova* s'a săvîrșit Duminecă. Dintre *cinci* recurenți, lupta s'a dat între cei doi cu cea mai slabă calificare. Unii membri de comitet au încercat să evite, la candidare, greșeala care era de prevăzut că o să urmeze la alegere, dar au răzbit sprijinitorii nepotismului. Astfel cel mai calificat dintre recurenți a primit numai 9 (zi nouă) voturi, al doilea candidat, cu 6 clase medii și diplomă cu calcul general distins, cum și al treilea, cu cea mai îndelungată practică, n'au primit *niciun vot*.

Ear, dar, cum s'a dus în vînt nădejdea celor ce purtau la inimă, nu numai pe buze, interesul binepriceput al școlii și al acestei comune fruntașe. Cînd va ajunge să înunde regretul, va fi prea tîrziu. Nu vă mai povestesc cu deamăruntul cum s'au petrecut lucrurile, cum unii dintre slujitorii comunei strigau sălbatic în biserica cea pompoasă „Abzug, nu ne trebuie (primul candidat al comitetului)”. Nu găsesc cu cale a jigni aici cu numele pe cei vinovați, căci aproape toți „harnicii” Dvoastre *Cacoveni* s'au făcut vinovați la această alegere ciudată. Dar... ziua de mine va pedepsi păcatele zilei de astăzi.

Ce alegeri frumoase s'au făcut pîn'acum la învățatorii Tr. Lința, I. Cioc, ear acum, *O tempora, o mores!* Mai mult ce să vă spun! P.

Nașterea lui Christos.

Dramă religioasă în 5 acte, prelucrată de **Iuliu Birou**.

Actul I.

Se petrece pela sfîrșitul zilei, lingă Vitleem, înaintea unei ospătării (sau han). Scena reprezintă un drum. La dreapta drumului este hanul, care în front, spre drum și răsărit, are o poartă. La poartă șede un paznic; ear în jurul porții se vede o mulțime de oameni. Îndărătul hanului, la ceva depărtare, este o peșteră. La ridicarea cortinei

Chorul cîntăreșilor (cîntă alături):

Nr. 1. În orașul Vitleem.

1. În orașul Vitleem,
Frați, veniți, ca să vedem:
Că aci ni-s'a născut
Domnul cel far' de 'nceput.
2. Astăzi, ear s'a plinit,
Ce Isaia a vestit:
Că Fecioara Maria
A născut pre Mesia.
3. Astăzi Dumnezeu cel sfînt
A trimis jos, pe pămînt,
Unulnăscut Fiul său
Să ne mîntue de rău.

Scena I.

Paznicul (șede la intrarea porții, avînd lancea răzimată de pîrete); *Iosif* (se apropie de Paznic).

* Actul I. e versificat din „Ben-Hur”.

FELURIMI.

Beția aplauselor. Omul se poate îmbăta nu numai bînd băutura spirtoasă, ci există și o beție morală și metafizică. Aplauzele slujesc unui artist ca încurajare, îl îmboldesc, îi împrăștie frica, pe care o au chiar și actorii și actrițele cărî joacă de mulți ani. Actorul văzîndu-se primit cu aplauze, simte că lumea dorește să-l vadă avînd succes. Dar e și primejdie că aplauzele pot să-l îmbete și să-l facă a se crede ființă extraordinară.

Evangelistul Luca și stenografia. — Eruditul englez Oliver Mc. Ewan, ocupîndu-se de istoria stenografiei, a aflat că primul inventator al unui sistem stenografic a fost Tyro, sclavul liberat al lui Cicero, care a trăit înainte de Christos cu 50 ani. Mc. Ewan e de părerea că evangelistul Luca a cunoscut debunăscamă sistemul stenografiei lui Tyro, așa-numitele „note tyroniene”, și cu ajutorul lor a scris evanghelia numită după numele lui. Acestei împrejurări este a se atribui faptul că descrierile lui sînt mai lungi decît ale celorlalți evangeliști. Cu aceleași „note tyroniene” a scris Luca, și Faptele apostolilor, în călătoria sa cu Pavel.

CRONICA.

Cititorilor noștri de legea rom. cat. le dorim an nou fericit.

Reuniunea de citire și cîntări gr. or. rom. din Oravița-română aranjează, Sîmbătă la 26 Decembre 1909 (8 Ianuar 1910), în sala otelului Iosif Nedici din Oravița-română, *concert și teatru*. Se vor preda piesele: „*Pictorul fără voce*” și „*Chinematograful*” din Biblioteca teatrală. Prețul intrării: Cor. 1.40; 1.00; și 0.60. Bilete se vind la d-nul. Gheorghe Bogdanu comerciant în Oravița-română, la casierul Gheorghe Cotîrlă, și seara la casă.

Adunarea despărțămîntului Lugoj al Reuniunii inv. gr. or. rom. e convocată pe Marți, 22 Decembre v. 1909, la Lugoj.

Venerabila Doamnă *Hermia Maniu* a împărțit Vineri haine mai multor copii săraci din Lugoj.

Joî, la 17/30 Decembre s'a ținut la Satul-nou adunarea despărțămîntului Panciova al „Asociațiunii pentru literatura și cultura poporului român”, subt conducerea d-nului Petru Stoica, directorul despărțămîntului.

Concert și teatru: la *Gorua*, în ziua de Crăciun; la *Greovaș*, a doua zi de Crăciun (26 Dec. v.); la *Mercina*, a doua zi de Crăciun (26 Dec. v.).

Iosif (salutînd, vorbește trăgănat):

Pacea lui Iehova să fie cu tine,
Și să te păziască totdeauna 'n bine!

Paznicul:

Pacea, ce îmi dai acum tu, mie,
Aceași ți-o doresc și eu ție;
Ș'apoi dac'o veî afla,
Să ai parte, tu ș'ai tăi, de ea!

Iosif:

Eu sînt născut în Vitleem,
Venit-am aici să ne 'nsciem,
Că August, marele-împărat,
Din Roma sa a demandat:
Că orcare al său sudit
Să-și arate nesmintit
Darea, ce e de cerut,
În oraș unde-i născut.
Pe Maria am luat,
La Vitleem am plecat;
Ca să-și poată arăta,
Pentru cenz, averea sa.
Cale lungă noi ne-am dus,
Pîn'aceia am ajuns.
Ș'acum fiind pe sfîrșit,
Loc cercăm, de odihnit.
N'om putea să odihnim aci (arătînd hanul),
De receala nopții-a ne scuti?

Paznicul:

Nu se poate,
Că doar' toate-s ocupate.

Poetul nostru *Octavian Goga* a întristat multă lume cu articolul său din „Lupta”. Condeiuul său fermecător de rindul acesta n'a edificat ca altedăi, ci a zgăriat ca cu rugul, nu fruntea senină a „adversarului” său *N. Iorga*, care l-a alintat și luat în brațe când era mititei, ci mindria unui neam, care se uită la *Nicolae Iorga* ca la un soare dătător de viață.

Peary, scrutătorul polului nordic, are de gând să vină, în Mai, la *Viena*, unde va ține în sala societății geografice o prelegere publică despre călătoria sa la polul nordic.

În America se întrebuințează obiecte de lux, ca pungă, ridiculuri, cingători, mănuși, etc. făcute din pele de om.

Subt numirea „*Societatea Nicolae Iorga*” s'a constituit tinerimea română din America, *Indiana Harbor*.

Furtuni violente au avut loc, în ajunul Crăciunului catolic, în diferite regiuni ale Franței. Tot atunci: furtuni, ploți torențiale și inundații în Spania.

Explozie în minele de cărbuni din *Herring* (Statele-Unite). 50 de minerii au fost omorâți.

Ni-se vestește că harnicul chor bărbătesc din *Ticvaniul-mare*, după o pauză îndelungată, earăși și-a început activitatea, subț dirigența harnicului ei conducător inv. *Iuliu Birou*. Vezi așa!

Contabil *Gheorghe Tălescu* cu d-șoara *Olga Novacovic* (Oravița) logodiți. Multe felicitări!

Preotul *Sinisie Bistreanu*, mutindu-se la noul său post în protopresbiteratul *Caransebeșului*, și-a părăsit parohia *Jurjova*, ajunsă subț pastorirea sa la înflorire.

O deputație număroasă din *Ticvaniul-mare* s'a prezentat zilele astea, subț conducerea d-lor *Dr. Ion Nedelcu*, *Dr. Liviu Cigăreanu*, advocați în Oravița, și *Alex. Bojincă* cand. de advocat în *Ticvaniul-mare*, la ajutorul de prefect al județului, cerind ridicarea măsurilor esecptionale orinduie pentru această comună fruntașă.

În ziua primă a Crăciunului catolic s'a ciocnit trenul expres cu un tren de marfă pe linia ferată dintre *Praga* și *Viena*, nu departe de gara *Uhersko*. Toate vagoanele au fost sfărmate; 11 călători au rămas morți pe loc, 30 grav răniți.

În ședința din 19 Decembre a „*Solidarității*” s'a discutat chestia băncii de asigurare și înființarea unui birou de informațiune.

La *Mainz* (Germania) a fost arestat subofiterul francez *Labomdette*, care de mai mulți ani face servicii de spionaj guvernului francez.

D-șoara *Eugenia Bărdosy*, profesoară auxiliară la liceul de fete al statului, a fost numită, din partea ministrului reg. ung. de instrucție, profesoară ordinară la acel liceu.

Adv. *Dr. S. Kalkbrenner* cu d-șoara *Elza Funke* (Oravița) fidanțați. Felicitări!

Ajutorului de subprefect *T. Sipos* din *Bozovic* i-s'au încredințat acolo agendele de procuror.

Serata „*Frauenverein*”-ului din localitate, ce s'a dat la 18 a curentei în localul casei, a reușit pedepplin.

În grădina proprietății episcopului de *Albă-Lulia* s'au găsit în adâncimea pământului mai multe obiecte de pe timpul Romanilor. Intre locul unde s'au aflat aceste obiecte și între cimitirul comun se întindea pe timpuri strada cu Mormintele Romanilor din *Dacia* — un fel de: *Via Appia*.

La *München* a murit renumitul bizantinist, autorul operei monumentale „*Istoria literaturii bizantine*”, prof. universitar *Karl Krumbacher* în vîrstă de 54 ani, doborât fiind de o muncă supraomenească.

Țarevna Rusiei a înebunit.

La *Bruxela* s'au început colecte pentru ridicarea unui monument regelui *Leopold II*.

Birjarii din *Oravița* s'au plîns, într'o scrisoare anonimă, către protopresbiterul rom. cat. *P. O. D. Francisc Krinitzky*, că și surorile dela *Claustrul* rom. catolic din localitate, își țin o birjă, ce o pun pe plată la dispoziția publicului. Dece anonim? Vaitecul nu se dă pe furis.

Zăpadă mare și p'aici.

La universitatea din *Cernăuți* mari turburări provocate de studenții germani.

La sanatoriul de tuberculoși din *București* a murit zilele trecute *Dimitrie Marcu*, fostul redactor al revistei „*Țara noastră*” din *Sibiu*. Odihniască în pace!

Prin străduințele d-nei *Averescu*, soția fostului ministru de război al României, s'a înființat la *București* un institut, unde studentele universitare vor primi, pentru prețuri foarte reduse, întreg menajul.

Vestea despre mersarea bună a prăvăliei mari românești din *Cacova*, de subț conducerea bravului nostru negustor *Gheorghe Lerca*, denotă că începe și Românilor a li-se lua ceața de pe ochi.

La *București*; manifestație studentească în contra ziarului „*Adevărul*”.

Consistorul gr. cat. din *Lugoj* a dat ordin tuturor parohiilor din întreaga dieceză, ca bisericile și toate edificiile bis. să se asigureze de azi înainte la *Transilvania*, avînd a se desface de băncile de asig. străine.

Ministrul lucrărilor publice din România a acordat o reducere de 5% pe C. F. R. studenților dela internatul facultății de teologie, elevilor dela școala centrală de agricultură dela *Herăstrău*, și unui număr de membri ai Societății studenților în farmacie, spre a merge în familii cu prilejul sărbătorilor de Crăciun.

Atentat în contra principelui regent *Tșun* din *China*.

Joii la 16/29 Decembre 1909 familia regală din România a sărbăt a 66. aniversare a nașterii *M. S. reginei-poete Elisabeta*.

Un areopag femeesc compus din membre ale societății „*Solidaritatea femeilor*”, din *Paris*, judecînd zilele trecute asupra procesului d-nei *Steinheil*, și-a exprimat dorința ca femeile să fie judecate de femei, pentru că e monstros ca o femeie să fie judecată de bărbați. O fi ceva adevăr în „*părerea*” lor. Dealtcum numitul areopag femeesc a osîndit pe d-na *Steinheil*, cu 50 voturi contra 35, pentru *minciună*, la 20 ani închisoare. Au uitat însă să-și pună întrebarea: Cine va executa sentința?

La *Lipsca*: bătăi între socialdemocrați și anarhiști.

Albumul de creștături în lemn al profeso- rului *Dimitrie Comșa* se poate procura, cu prețul de 24 cor. dela autor în *Sibiu*.

La examenul supletor de cfalificație învăță- torească, ținut la 14/27 Decembre în *Caransebes*, dintre 5 candidați, cîți s'au prezentat, 2 au ob- ținut diploma de învățător: *I. Oct. Mihailovic* și *Simeon Truș*, ear 3 au rămas corigenți. Deci: 60% corigenți.

Cu conducerea afacerilor directorale la școa- lele gr. or. din *Lugoj* a fost încredințat, din partea Consistorului, *Dr. Valeriu Braniște*.

Marți, la 15/28 Decembre, s'a împlinit anul dela teribila catastrofă din *Messina*. S'a oficiat cîte un *requiem* în toate localitățile atinse de acea mare nenorocire. În *Messina* s'au arborat steaguri negre pe case; toate prăvăliile au fost închise; ear arhiepiscopul *Messinei* a oficiat *requiemul* în cimitir, în fața mulțimei de popor ce se adunase la acest act evlavios

La *Berlin* soția unui muncitor și-a spinzu- rat toți trei copii, care-i avea, cel mai mare de 6 ani, cel mai mic de 1 an, apoi ea însuși a beut otravă.

Iosif:

Doară vei fi auzit de mine,
Că eu, celace grăesc cu tine,
Sînt Iosif, teslar din *Nazaret*,
Fiu din viața lui *David* cel drept.
Aceasta-i casa 'n care locuiau
Părinții mei . . . căci ei o stăpîniau.

Paznicul (sculîndu-se):

Rabbi, ca să te convingi mai bine,
Rogu-te, să ostenești cu mine!
Ca să vezi, că nu e loc gol nicăiri,
Nici în curte, nici înluntru, orî airi.
Cînd ai sosit?

Iosif:

Tocmai în acest clipit.

Paznicul (surizînd):

Vezi mulțimea cea de oameni sosiți astăzi!
Din acești așteaptă mulți și del'ameazăzi.

Iosif:

Dar cine sint acești sosiți? (aștînd)
Și ce i'adus pe ei aici?

Paznicul:

Și pe ei adusu-i-a, nu mă 'ndoesc,
Rabbi, tot ordinul cel împărătesc.
Apoi chiar din *Damasc* ieri a sosit
Și caravan'aci, spre odihnit,
Care prin *Arabia* călătorește,

Ș'apoi numa'n *Egipt* jos, se oprește.
Oamenii și animalele acestor
Uită-ți poți vedea aicea, în ocol.

Iosif:

Curtea, însă, este mare,
Hanul multe 'ncăperi are.

Paznicul:

Dar e plină d'ale mărfuri
Și mătăsării în teancuri,
Apoi sa'i de spițării
Ș'alte neguțatorii. (Va urma.)

Praznîecu' și Dumnîedzău'...

Ț-spun girept, uico *Trăilă*,
— Dzău dăiești pr'atit dă harnic —
Cie gîngești, nu ț-o fost milă
Să ce 'năroi prîntu praznic?
Dzici că n'ai prea izbotat
Anu ăsta — ca și an —
Prîntucă pră-așceptat
Nu ț-o dat „domnu *Ocman*”.

Dzici că din agăru' tău,
Oae, vardză și mălai,
Toace lie cășcigî din grieu,
Tot lucrînd cu chin și vai.

Spir dă doisprăcie florinț,
Carnie d'a dă porc dă opt —

Șciu că goșcii tăi, cumînt,
Or știut cie-i crud, cie-i copt.

Pieșce-ai luat dă cincî coroane,
Și fânină dă vr'o șasă:
Bie, mănîncă, *Petre*, *Ioane*,
Nu măi gîngireț acasă!

N'o fost nime 'n *Răcășcie*
Atîta dă aburaț;
Cînd șolu-i plin dă răchie,
Toț ni-s cumînt, tari, bogaț . . .

Taci, să nu mă năcăjesc,
Fie năponosloit
Cie-am făcut, tot io plăcesc;
Șciu că barem m'am gostit.

După praznic ear', să șcie,
Toț năcăjiț, minioș,
Că-i prea multă sărăcie,
Că ni-s toț proșci, slabi, fricoș.

Acnu tac, și — ha'i la plug,
Dar măi una s'o vorbăsc,
Văd că tot nimic n'ajung,
Dar vreu să nu mă căesc:

Cînd „*Ocman*” îmblă să-ț vindă,
Dzici că tel ț-o făcut rău'
Și-ț scapă dă după limbă:
... Praznîecu' și Dumnîedzău'...

Ilie Crăciuniei.

Otto Zserava, cancelist la pretura din localitate s'a fidanțat și d-șoara Matilda Bäuerle din Verșeț.

Citim în „Telegraful Român“, că d-nișoara Valeria Popovici din Sibii se va cununa, în catedrala din Sibii, a treia zi de Crăciun, cu d. F. R. Degan, comerciant în Fiume.

Anarhiștii indienți au ucis pe slujbașul Jokson.

D-șoara Aranka Tringl din Cacova și d-nul Carol Buchmann din Detta, — findanțați. Felicitări!

S'a detras debitul poștal pentru „Calendarul Ligei pe anul 1910“

Din datele statistice oficiale se vede că Ungaria în anul 1908 a avut 6215 avocați.

Starea ministrului președinte al României este pedepșin mulțumitoare.

În urma săpăturilor ce se fac în Babilonia centrală s'a scos la iveală, că cel mai vechi popor cultural a fost poporul Sumer și Accad, cari nu aparțineau nici rasei semitice, nici celei arice, ci rasei brachicefale, care locuște în munții Caucaz, Taur, Antitaur, Balcani, Alpi, Pirinei și în Asia centrală.

Aviz.

În urma încredințării din partea Camerei avocațiale, cancelaria reposatului avocat Dr. Gheorghe Anca din Oravița a primit-o d-nul avocat Dr. Liviu Cigăreanu din Oravița-montană. Cei interesați să se prezinte, deci, în cancelaria d-nului avocat Dr. Liviu Cigăreanu.

Mulțumită publică.

Subscrisul, în numele învățătorilor din des-părțământul Verșeț al Reuniunii învăț. gr. or. rom. exprim cele mai călduroase mulțumiri atât preoților, cât și corpului didactic din comuna Coștei, pentru buna primire ce au dovedit-o față de noi cu ocaziunea adunării noastre generale ținută acolo la 2/15 Decembre a. c.

Șemlacul-mare la 13 Decembre 1909.

C. Baia, prezident.

BIBLIOGRAFIE.

Nr. 23. al revistei „Ramuri“ are următorul sumar: A. L. † Augustin Bunea; Victor Eftimiu Inelul drag de aur (poezie); I. U. Soricu, Icoanef (poezie); N. Bănescu, „Pedagogia“ în trecutul Școlii românești; G. Topărcianu, Vint de primăvară (poezie); D. N. Ciotori, Credința; V. Lascar, Fragment (poezie); N. C. Ionescu, Carlyle (studiu de C. Antoniadă); Petru Gh. Savin, Fata cu stea în frunte (poveste); V. T. C. Ș., Cronica; Teodor Miron, Pastel de eamnă (Poezie). Abonamentul anual: 9 lei. — Redacția și administrația: Craiova, Stirbei Vodă Nr. 81.

Poșta Redacțiunii.

Lian. Așteptăm cu promptitudine cele promise. Don Ramiro...!
A. C. Coștei. N'am căpătat legătură la telefon. Patrichie îți va fi împărțit cele delipsă.
P. S. Satu-nou. Eată-ne ajunși la Nr. 1, vom ajunge oare și la rezultatul contemplat?... Te rog reamintește-ți, și de convorbirea noastră.
Dr. Gh. C. Tirgu-Ocna. Vă rugăm...
Rozmarin. Pentru numărul viitor...!
Amicului. Caută răspunsul în primarticol!

Poșta Administrațiunii.

Rugăm cu insistență pe onorații noștri abonați să binevoiască a-și achita înainte abonamentul, ca să nu avem și noi atâtea greutăți!

Editor proprietar: Gheorghe Jianu.
Redactor responsabil: Alexandru Purgariu.

Convocare.

Reuniunea consumului de carne, societate pe acții în Oravița, ține Duminică la 2 Ianuar 1910 dimineața la 11 ore, în sala ospătării „Gambrinus“ o adunare generală extraordinară, în care, fără considerare la numărul acționarilor ce se vor prezenta, se va aduce deciziune validă. Obiectul: Licvidarea societății din cauza neplătirilor regulate.

Oravița, la 23 Dec. 1909.

Direcțiunea.

Piața Orăviții:

Griul . . . 26.— K. maja metr. (100 kg.)
Ovășul . . . 13.20 " " "
Cucuruzul . 10.60 " " "
Porci grași 1.24--1.32 K. (viața 17—25 kg.)

Casa

de lângă biserică Nr. 305 din Oravița-rom.
e de vânzare din mână liberă.

A se întreba la proprietarul Aurel Nedicî.

Români, cumpărați de Crăciun la
Gheorghe Bogdanu
din Oravița-rom. peste drum de biserică
românească!

Demetriu Boitor,

arhitect-întreprinzător în Oravița

primește orice lucrări de edificare, anume:

Planuri, proiecte de spese, zidiri

și conducerea astorfel de lucrări pe lângă
prețuri moderate.

Anunț.

Acții d'ale băncilor
din Oravița și jur

le cumpără cu prețuri culante, reclamînd
10-4 oferte în scris,

Johann Belgrader și fiul
— ORAVIȚA. —

Aviz.

Marea prăvălie

cu articole de băcănie a institutului
de bani „Plugarul“ din Cacova,

ce a stat mai înainte sub vestita firmă
Toma Stanca, a trecut sub conducerea
harnicului nostru negustor Gheorghe
Lerca, care se va strădui a menține și ri-
dica renumele acestei case solide românești.

Alexa Perianu

cea dintîi croitorie modernă
în Oravița

Ștofe englezești, franceze, de prima calitate.
Croi ireproșabil. Confeccionază și toffelul
de reverenți preoțești, după cerințe în orice fazon
Prețuri solide.

Cojoace bune

și eftine ca la Gheorghe Pipelca din
Oravița-rom. nu se află nicăiri.

Ignatie Feldmann

Oravița

își recomandă marele magazin, bogat asortat
cu toffelul de articole de
bacanie, delicatessuri
și de manufactură
engros și en detail.

Prețuri absolut solide.

Depositul principal în casa proprie (mai
înainte Peter Sándor), Filiala în casa Șaguna.
Depozit cu toffelul de voluri, mătăsuri
pentru țesut și broderie în aur, cu prețurile
de fabrică.

Telefon 19, la filială 51.

Absolut solid — Prețuri fixe.

Premiat cu marele premiu Grand Prix.

Cine dorește să aibă o față albă
ca laptele, să folosească crema
americană, pudra americană
și săpunul american, care de-
părtează de pe față și de pe mîni
orice fel de pete, și întrece toate
mijloacele de acest fel, întrebun-
țate pîn'acum. Se capătă la:
Apoteca Sîntul Gheorghe
în Oravița (peste drum de
prăvălia R. Goldstein).
Prețul unui borcan de cremă ame-
ricană 1 coroană. Prețul pudrei
americ. 1 cor. 50 fil. Prețul săpu-
nului americ. 80 fil. Încontra
durerii de dinți mai bune sînt pi-
caturile americane. Prețul 1 cor.

Banca de asigurare

„Transylvania“

fondată la 1868, primește asigurări de viață
și asigurări încontra focului și încontra grin-
dinei etc. în condiții foarte favorabile.

Valorii asigurate: 105 milioane cor. — Des-
păgubiri plătite: 7½ milioane cor. Fonduri
de rezervă: 2 milioane cor.

Informațiuni la Direcțiune în Sibii, strada
Cisnădiei 5., la Agentura principală în Arad,
la Agentura cercuală din Oravița și la
Agenturile locale de prin diferite comune
românești, reprezentate prin bărbați de ai
noștri de toată încrederea.

„PLUGARUL S. p. a.” în Cacova (casele proprii)

  cu filiala în Goruia

primește depuneri pe lângă libel și în cont-curent cu 5—6% și plătește și darea de venit după depuneri.

==== Cumpără și schimbă toffelul de monede și hîrtii de valoare. ====

Acordă împrumuturi în cont-curent și pe obligațiuni fără termin și amortizare în condițiunile cele mai favorabile și anume pe lângă intabulare cu 6—7%, ear personale curat cu 8%.

Escomptează cambii cu giranți și acoperire hipotecară.

Acordă avansuri pe hărtii de valoare și cereale. Primește spre încasare mandate indigene și străine. — A înființat și o

însoțire ocazională reciprocă pentru asigurarea vitelor.

După fiecare cvotă se plătește la despăgubire de 100 cor. numai 2 fil.

Vitele asigurate păn' acum reprezintă un capital de 600.000 cor.

Mijlocește cumpărarea de mașinării și alte unelte agronomice.

„SENTINELA“

institut de economii și credit
ca societate pe acții
în Satul-nou (Réva-Ujfalu)

efectuește toate operațiunile de bancă și primește depuneri spre fructificare cu 5% interese, plătind institutul și darea de 10% după interese. La cerere se trimit deponenților și cecuri postale cu cari se trimit bani fără a plăti porto la poștă.

Direcțiunea.

Anunț.

Domnul profesor de dans **Pavel Sourou** ne avizează că, după sfârșirea cursurilor de dans din Verșeț și Biserica-albă, va sosi la **Oravița**, și va începe

cursul de dans

în grădina de tir la 3 Ianuar 1910.

Aviz Părinților, cari doresc a-și trimite copii la acest curs de dans, unde li-se dă ocazie a învăța, pelingă arta dansului, și maniere elegante.

Inscrierile se primesc la **Felix Weis**, și seara în școala de dans. 2-2

Tîrg mare de crăciun
în magazinul
cu articole de mode

al lui

IULIU WEISS

— în Oravița. —

4-8 Mare depozit

de costume pentru bărbați și copii.

Palariii.

Magazin enorm de mare

cu ghete pentru bărbați,
dame și copii

în toate culorile și calitățile.

De vinzare

1/4 (a patra parte) din proprietatea
(un intrevilan și 5 parcele de pământ)
de sub Nr. 69 a lui Iosif Sîrbu din
Potoc (Potok).

A se adresa d-nului: Matei Baba în Bozovics.

Anunț.

Cele mai bune, mai moderne și
mai durabile

ghete și cizme

numai la mine se pot căpăta. În magazinul meu am tot felul de ghete, lucrate exclusiv în atelierul meu.

După comande pregătesc ghete americane, vinătorești, ortopedice și alte feluri de ghete de cea mai bună calitate, ca: ghete de tină, camașe, ghete de zăpadă, ghete comode, etc.

Prețuri solide și moderate.

x-25 Cu stimă

BENEDICT CSONGĂR

— Oravița. —

De vinzare o mașină de cusut
pentru păpucări cu prețul de 50 cor.

America!

Plecarea: din Havre în fiecare Sîmbătă,
din Wien în fiecare Marți.

◆ Linia franceză. ◆

Bilete de tren americane pentru oricare stațiune cu prețurile originale.
Informațiuni gratuite și franco numai prin Linia franceză.

Wien IV., Wiedner Gürtel Nr. 16.

15-15 A se observa precis adresa!

„ORAVICIANA“

SOCIETATE PE ACȚII

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII

— ORAVIȚA. —

Capital social Cor. 550.000

Fonduri 320000

Depuneri spre fructificare 2,050.000

Giroconto la Banca austro-ungară. — Ceeconto la Cassa de păstrare poștală Nr. 15.625. — Telefon Nr. 29.

Escomptează cambii, acoardă împrumuturi hipotecare și personale
cu 7—8% netto.

Primește depuneri spre fructificare cu 4½% și 5%.

Darea o plătește institutul.

Răscumpără gratuit orice fel de cuponi și îndeplinește tot soiul de afaceri de bancă.

Espositură la Vrani

mijlocește împrumuturi de orice natură, regulează scadențe, primește depuneri spre fructificare, pe lângă certificate interinale, și efectuește și alte operațiuni de bancă.

Opuři și broșuri

Se recomandă

a executa următoarele:

Foi periodice

INVITĂRI.

BILETE DE LOGODNĂ
după dorință și în culori

BILANTURI

ANUNȚURI FUNEBRALE

• Tot felul de lucrări tipografice,

ce se țin de această branșă

PROGRAME.

BILETE DE CUNUNIE
după dorință și în culori

ADRESE

BILETE DE ÎNTRARE

Tipografia „PROGRESUL”

societate pe acții

piata mare (lîngă Moara de foc)

• Diferite tipăriuri pentru bănci •

Comandele primite se efectuesc cu promptitudine și cu conștiință.

Gărți în comisuni

PREȚURI MODERATE!

Panglici pentru morți

PREȚ-CURRENTURI
în or. ce limbă.

NOTE

STATUTE * LIBELE

CIRCULARE

AFIȘE

CĂRȚI DE VISITĂ
diferite formate

MENU

PLICURI CU FIRMA

OBLIGAȚIUNI